

i to tatou faaiporaa, i roto i to tatou utuafare, i rotopu i to tatou mau hoa, e i rotopu i to tatou mau taata tupu. Tera ia ta tatou iho utuuturaa i te taata ei mau pīpī mau na Iesu Mesia.

« E e haaputuhia to te mau fenua atoa i mua i to'na aro : e na'na e faataa ia ratou mai te tiai mamoe e faataa i te mamoe i te puaniho ra :

« E e tuu oia i te mamoe i ta'na rima atau, e te puaniho i te rima aui.

« Ei reira te arii e parau a'e ai i tei ta'na rima atau ra, a haere mai outou, e te feia i faaorahia e tau Metua, e parahi i te basileia i haapa'ohia no outou mai te hamaniraa mai o te fenua nei ra :

« I poia na ho'i au, e ua horo'a mai outou i te maa na'u ; i poiha na vau e ua faainu mai outou ia'u ; e taata e au, e ua ite mai outou ia'u :

« I veve na vau, e ua faaahu mai outou ia'u ; i pohe na vau i te ma'i, e ua utuutu mai outou ia'u ; i roto vau i te tapearaa, e ua haere mai outou ia'u ra.

« Ei reira te feia parau-ti'a ra e na ô a'e ai te parau ia'na, e te Fatu, i nafea matou i ite ai ia oe i te poiaraa, e ua faaamu ia oe ? e te poihaaraa, e ua faainu atu ia oe ?

« I nafea matou i ite atu ai ia oe, e e taata e, e ua ite atu ia oe ? e te veraa, e ua faaahu ia oe ?

« I nafea matou i ite atu ai ia oe i te poheraa i te ma'i, e i roto i te tapearaa, e ua haere atu ia oe ra ?

« E na ô a'e te arii i te parau ia ratou, na ô a'era, oia mau ta'u e parau atu ia outou nei, o outou i na reira i te hoê taea'e iti ha'ihai roa i roto i tau mau taea'e nei, ua na reia mai ia outou ia'u ».⁹

Te pure nei au ia na reira atoa tatou, na roto i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 18:10, 15 ; reta tei faahuru-ê-hia.
2. A hi'o i te Buka arata'i no te mau papa'iraa mo'a, « Varua » ; scriptures.lds.org.
3. Linda K. Burton, « A hi'o na mua, i muri iho a tavini » *Liahona*, Novema 2012, 78.
4. Luka 10:37.
5. Alexander B. Morrison, « Nourish the Flock of Christ », *Ensign*, Me 1992, 13.
6. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 1:23.
7. Mataio 4:19.
8. Obadia 1:21.
9. Mataio 25:32–40.

Na Elder Larry S. Kacher
No te Hitu Ahuru

Eiaha e rave tapetepete i te mau mea mo'a

Ia hi'opo'a i ta outou mau ma'itiraa na roto i te uiraa ia outou iho i teie uiraa, « ua tanu-papû-hia anei ta'u mau faaotiraa i roto i te repo maitai o te evanelia a Iesu Mesia ? »

E te mau taea'e e te mau tuahine, e riro te mau faaotiraa ta tatou e rave i roto i teie oraraa i te faaoti i to tatou tere i te oraraa mure ore. E toopiti puai, tei itehia e tei ite-ore-hia, o te faaûru nei i ta tatou mau ma'itiraa. Ua haapii to'u utuafare i te reira a pae matahiti i teie nei, e fatata roa vau i te ere i to'u mau taata herehia.

Te ratere ra matou te utuafare e te tahi mau hoa i te pae apato'a no Oman. Ua faaoti matou e faafaatea rii i te pae tahatai o te moana Inidia. Aita i maoro roa i muri iho, ua ani mai ta maua tamahine 16 matahiti, o Nellie, e nehenehe anei ta'na e haere e 'au i te hoê vahi one, e puu one ta'na i mana'o. No te miti to'are'are, ua parau vau ia'na, e haere na mua vau, no to'u mana'o i te opape puai.

Ua 'au rii au, ei reira ua tuô vau i ta'u vahine no te ani atu, te piri ra anei tera vahi one. Ua pahono mai oia, « Tei mua roa oe ». Aita vau i haapa'o e, ua topa vau i roto i te hoê opape faaho'i¹ e te hutihia ra vau i tua.

Aita vau i papû e aha te rave. Ta'u noa i mana'o, e 'au no te ho'i mai i te pae tahatai. E tera mau te ohipa eiaha e rave. Ua mana'o vau, aita e rave'a. Te huti ra te tahi puai rahi atu ta'u i ore i mana'o, ia'u i tua roa. E te mea i hape'ape'a rahi a'e ia'u, o ta'u ia vahine tei ti'aturi i ta'u faaotiraa e tei pee mai ia'u.

Te mau taea'e e te mau tuahine, ua mana'o roa vau e, eita paha vau e ora mai e no ta'u faaotiraa, na'u atoa e haapohe i ta'u vahine. Ua aro noa na maua e i to'u mana'o, ua tauturu mai te Atua, ua taahi a'era to maua avae i ni'a i te one e ua ti'a atura ia maua ia haere avae i piha'i iho i to maua mau hoa e ta maua tamahine.

E rave rahi opape i roto i teie oraraa tahuti nei—te vai ra e mea maitai no tatou e te vai ra aita. Ua haapii te perezideni Spencer W. Kimball e, te vai nei te mau puai rahi i roto i to tatou oraraa mai te mau opape ite-ore-hia i roto i te miti.² E mau puai mau te reira. Eiaha roa tatou e haavare ite ia ratou.

E paraparau atu vau ia outou no te tahi faahou opape, e opape hanahana, tei roto mai ei haamaitairaa rahi i roto i to'u oraraa. E taata faafariuhia vau i roto i te Ekalesia. Na mua a'e, ta'u opuaraa i roto i te oraraa, ia faahee i te hiona e no reira, ua haere au e ora i Europa i muri a'e i te haapiiraa tuarua no te rave faaoti i teie hinaaro. Ua hope te tahi ava'e e rave rahi, mai te huru te hoê oraraa navenave maitai, puta mai nei te mana'o e vaiiho i te reira. I tera taime aita vau i maramarama i te tumu no taua mana'o ra, ua faaoti râ vau ia pee i te reira. Ua tae atura vau i Provo, Utah, e te tahi hoa rahi to'u, e mai ia'u atoa nei, e melo ratou no tera e tera haapa'oraa.

I Provo, ua farerei au i te tahi mau taata e oraraa taa ê i ta'u iho nei. Ua umehia vau no te haafatata'tu ia ratou, e aita vau i taa no te aha. Na mua roa, ua pato'i au i teie mau mana'o, aita râ i maoro roa ua farii au i te hoê hau e te tamahanaharaa aita vau i ite a'enei. Ua haamata vau i te pee i te hoê opape ê—te opape tei hopoi ia'u i te maramarama o te here o te Metua i te Ao ra e o Ta'na Tamaiti o Iesu Mesia.

Ua baptizohia vau e to'u mau hoa i te matahiti 1972. Ua horo'a mai teie opape apî ta'u i pee, te evanelia a Iesu Mesia, i te hoê avei'a e te auraa i roto i to'u oraraa. Tera râ, aita te mau tamataraa i atea roa. E ohipa apî teie mau mea atoa no'u. I te tahi taime, e tupu mai te mana'o mo'e e te huehue. Na te mau hoa e te utuafare e haama'iri mai i ni'a ia'u te mau uiraa e te mau tamataraa.

E ma'itiraa te ti'a ia'u ia rave. Ua faatupu te tahi o ta ratou mau uiraa i te feaa e te papû ore. E ma'itiraa faufaa rahi ho'i teie. I hea vau e fariu atu no te mau pahonora? E rave rahi tei hinaaro ia haapapû ia'u i te hape o ta'u mau ohipa—ua faaoti roa « te mau opape faaho'i » ia huti ê ia'u i teie opape hau tei roto na ei puna faahiahia no te oaoa. Ua haapii papû maitai au i te parau tumu no na « pae e piti i te mau mea atoa » e te faufaa ia haa no'u iho nei eiaha râ e vaiiho i to'u ti'amâraa i roto i to vetahi ê rima.³

Ua ani au ia'u iho, « no te aha vau e fariu ê atu i te mea tei hopoi mai

i te tamahanahanaraa rahi? » Mai ta te Fatu i faahaamana'o ia Oliver Cowdery, « aore anei au i parau faahau i to oe aau no ni'a i teie nei ohipa? »⁴ Ua tu'ati roa teie ohipa e tupu ra i ni'a ia'u. E no reira, ua fariu atu au, ma te hoê fafauaraa rahi atu â, i te Metua here i te Ao ra, e i te mau papa'iraa mo'a e i te mau hoa e ti'a ia ti'aturi.

Tera râ, ua vai noa te mau uiraa e rave rahi aita e pahonora. Nahea vau i te faaruru i te papû ore ta ratou e faatupu nei? Aita vau i vaiiho ia ratou ia haamou i te hau e te oaoa tei tomo mai i roto i to'u oraraa, e ua ma'iti maoti au e tuu ia ratou i te hiti no te tahi tau, ma te ti'aturi e, i te taime a te Fatu, e heheu mai Oia i te mau mea atoa. Ua ite mai au i te tamahanahana-raa i roto i Ta'na parau i te peropheta ia Iosepha : « Inaha, e mau tamarii rii outou e aita e ti'a ia outou ia amo i te mau mea atoa i teie nei : ia tupu â ho'i outou i te aroha e i te ite i te

parau mau e ti'a'i ».⁵ Ua ma'iti au eiaha e faaru'e i te mea ta'u i ite ei parau mau no te pee i te hoê opape mâtau ore e te huru ê—o te nehenehe e riro ei « opape faaho'i ». Mai ta N. Eldon Tanner i parau, ua haapii au e, « e paari e e maitai rahi a'e to te hoê taata o te farii i te mau parau mau ohie o te evanelia... e o te farii ma te faaroo i te mau mea... eita ta'na e nehenehe e maramarama ».⁶

Te auraa ra, aita ia e vahi tano no te uiraa parau ti'a? A ani i te tamaiti apî ra tei imi i te haapûraa i roto i te hoê uru raau mo'a, ua hinaaro ho'i ia ite o vai i rotopu i te mau ekalesia atoa e ti'a ia'na ia tomo atu? A rave i Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau i roto i to outou rima, ia ite outou e, te rahiraa o te mau mea i heheuhia i roto i teie buka faaûru no roto mai ia i te hoê ma'imiraa haehaa o te parau mau. Mai ta Iosepha i ite mai, « te ere ra râ te hoê o outou i te ite, e ani oia

i te Atua ra, o tei horo'a hua mai i te maitai i te taata'toa ra... e e horo'ahia mai ta'na ».⁷ Na roto i te uiraa i te mau uiraa mana'o papû e te ma'imiraa i te pahonora a te ra'i, te haapii nei ia tatou « te a'o na ni'a iho i te a'o, te faaue na ni'a iho i te faaue »,⁸ e ua faarahi atoa ia to tatou ite e te paari.

E ere te uiraa, « te vai ra anei te vahitano no te uiraa parau ti'a e te mana'o papû ? » o teie râ, « i hea vau e fariu ai ia hiti mai te mau uiraa ? » « E vai nava'i anei to'u paari no te tape'a maite i ni'a i te mea ta'u i ite e parau mau noa'tu teie mau uiraa rii ta'u ? » Te faa'ite papû nei au e, te vai nei te hoê puna hanahana—Te hoê taata tei ite i te mau mea atoa—mai te hopea e tae atu te haamataraa. Tei mua Ia'na te mau mea atoa.⁹ Te faa'ite papû nei te mau papa'iraa mo'a e, « e ore roa te Atua e taahi na ni'a i te mau e'a afaro ore... e ore roa atoa ho'i oia e faahuru ê nei i te mea ta'na i parau ra ».¹⁰

I roto i teie tere i te tahuti nei, eiaha roa tatou e mana'o e, e ma'iri noa ta tatou mau faaotiraa i ni'a ia tatou. Aita i maoro a'enei, ua haere mai te hoê taure'are'a i to'u fare. E huru maitai to'na, ua tae mai râ te mana'o i roto ia'u e, aita oia e haere hope nei i te mau ohiparaa a te Ekalesia. Ua parau mai oia e, ua paari oia i roto i te hoê utuafare tei faatumuhia i ni'a i te evanelia e tae roa i te taima ua haapa'o ore to'na metua tane i to'na metua vahine, e ua faataa roa raua e ua faatupu i roto i to'na mau taea'e e tuahine te uui-haere-raa no ni'a i te Ekalesia e ua topa roa'tu ratou. Ua teimaha roa to'u aau a paraparau ai au i teie metua tane apî i teie nei, tei mauui i te mau ma'itiraa a to'na metua tane, e o te atuatu nei i teie mau varua faufaa rahi i rapae i te mau haamaitairaa o te evanelia a Iesu Mesia.

Te tahi atoa taata ta'u i mâtai, tei riro na mua'tu ei melo no te Ekalesia haapa'o maitai, e tei uui haere no ni'a i te hoê haapiiraa tumu. Aita oia i ani i te Metua i te Ao ra i te mau pahonora, ua ma'iti râ oia ia turu'i i ni'a i te mau puna o te ao nei no te arata'iraa. Ua fariu to'na aau i ni'a i te ave'a hape a imi ai oia i te haamaitairaa a te taata nei. Ua pahonohia paha to'na

te'ote'o, no te hoê a'e taima poto, ua tapu-ê-hia râ oia i te mana o te ra'i.¹¹ Aita oia i ite mai i te parau mau, ua mo'e râ to'na iteraa papû e ua hopoi ho'i na muri ia'na e rave rahi melo o te utuafare.

Ua topa teie na taata e piti i roto i te herepata o te mau opape faaho'i ma te afa'i atoa e rave rahi na muri ia raua.

I te tahi pae, te mana'o ra vau ia LaRue e ia Louise Miller, te mau metua o ta'u vahine, e noa'tu aita raua i fana'o rahi i te tao'a o teie nei ao, ua ma'iti raua eiaha e haapii noa i te haapiiraa tumu mâ o te evanelia tei faaho'i-faahou-hia mai i ta raua mau tamarii, e ora atoa râ i te reira i te mau mahana atoa o to raua oraraa. E na roto i te reira, ua haamaitai raua i to ratou huaai i te mau hotu o te evanelia e i te ti'aturiraa i te ora mure ore.

I roto i to raua fare, ua faati'a raua i te hoê hi'oraa i reira te autahu'araa e faaturahia ai, i reira te here e te au maitai e pu'e noa ai, e i reira te mau parau tumu o te evanelia e arata'i ai i to ratou oraraa. Ua faa'ite o Louise raua LaRue, te tahi i piha'i iho i te tahi, i te aua no te oraraa i ni'a i te hi'oraa o Iesu Mesia. Ua ti'a roa i ta raua mau tamarii ia ite maitai e aha te mau opape o te oraraa o te hopoi mai i te hau e te oaoa. E ua ma'iti ihora ratou ia au i te reira. Mai ta te peresideni Kimball i haapii, « ia ti'a ia tatou i te faatupu... i te hoê opape puai e te tamau o te tahe atu i ta tatou fa no te oraraa parau ti'a, e riro tatou e ta tatou mau tamarii i te hopoihia i mua, noa'tu te mau mata'i o te fifi tei na mua mai e te pe'ape'a e te mau faahemaraa ».¹²

E mea faufaa anei ta outou mau ma'itiraa ? E ma'iri anei te reira i ni'a noa ia tatou ? Ua tuu papû anei tatou i ta tatou hororaa i roto i te opape mure ore no te evanelia tei faaho'i-faahou-hia mai ?

I tera e tera taima te hoho'a e puta mai i roto ia'u. E aha pai ahani i tera mahana no setepa ra, a faafaaea ai matou i ni'a i te one i te pae tahatai no te moana Inidia, ua parau atu vau i ta'u tamahine Nellie, « e, a haere. A 'au i tera vahitane ». E aore râ, ahani pai ua pee atoa mai oia i to'u hi'oraa

e aita i roaa ia'na i te ho'i mai ? E aha pai ahani ua ora vau i to'u oraraa ma te ite e, na to'u hi'oraa i faatopa ia'na i roto i te opape faaho'i i tua, e aita oia i ho'i mai ?

E mea faufaa anei te mau opape ta tatou e ma'iti ? E mea faufaa anei to tatou hi'oraa ?

Ua haamaitai te Metua i te Ao ra ia tatou i te horo'araa hanahana hope no te Varua Maitai no te arata'i i ta tatou mau ma'itiraa. Ua parau fafau mai oia ia tatou i te faaûruraa e te heheuraa ia ora ti'amâ tatou no te farii i te reira. Te ani manihini nei au ia outou ia haafau-faa i teie horo'a hanahana e ia hi'opo'a i ta outou mau ma'itiraa na roto i te uiraa ia outou iho i teie uiraa, « Ua tanu-papû-hia anei ta'u mau faaotiraa i roto i te repo maitai o te evanelia a Iesu Mesia ? » Te ani manihini nei au ia outou ia rave i te mau faatiti'aifaraora tei titauhia, te mea na'ina'i e te mea rahi, no te haapapû mai i te mau haamaitairaa mure ore o te faanahoraa a te Metua i te Ao ra, no outou e no ratou ta outou i here.

Te faa'ite papû nei au e, o Iesu Mesia to tatou Faaora e Taraehara. Te faa'ite papû nei au e, e mea raa e e mea mo'a te mau fafauaraa ta tatou e rave nei i mua Ia'na. Eita e ti'a ia tatou ia rave tapetepete noa i te mau mea mo'a.¹³ Ia vai haapa'o maitai noa tatou, o ta'u ia pure na roto i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Opape faaho'i : « e opape e faaû i te tahi atu opape, e e tupu roa te arepurepu rahi i ni'a i te moana » (Dictionary.com).
2. Hi'o Spencer W. Kimball, « Ocean Currents and Family Influences », *Ensign*, Novema 1974, 110-13.
3. Hi'o 2 Nephi 2:11, 16.
4. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 6:23.
5. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 50:40.
6. N. Eldon Tanner, i roto Conference Report, Atopa 1968, 49.
7. Iakobo 1:5.
8. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 98:12.
9. Hi'o Mose 1:6.
10. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 3:2.
11. Hi'o Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 121:35-37.
12. Spencer W. Kimball, *Ensign*, Novema 1974, 110.
13. Hi'o Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 6:12.